

Elementos patrimoniais sen catalogar no PXOM

CLASIFICACIÓN POR TIPOLOXÍA:

Arqueoloxía	O Viso	Petróglifos da Peneda: No PXOM non existe unha ficha específica para estes gravados, senón o recoñecemento de que non foron localizados: "Os gravados non puideron ser localizados. As coordenadas sitúan o xacemento na ladeira SO do Monte da Peneda. Varias referencias bibliográficas falan da existencia de máis gravados (principalmente combinacións circulares) nas abas do Monte da Peneda". Estes gravados perdidos foron atopados e dados a coñecer polo colectivo de sendeirismo La Septima2 en 2020 e publicados na web Wikiloc: https://es.wikiloc.com/rutas-senderismo/99-petroglifos-de-redondela-ruta-2-o-viso-zona-sud-oeste-da-peneda-a-gandara-rodinas-61869141	Petróglifo da Peneda 1: 42.324445, -8.590957 Petróglifo da Peneda 2: 42.324444, -8.591133 Imaxes: https://photos.google.com/share/AF1QipMPd8wtcWCes6ysep2mxtORAxq_BE7yu8Z-HzrKzXu-y6Xcu12R_5oz-yxant7W3g?key=Yi1GNDB5UkNPRmQ0VIFHeng2aEdZaTFQRVpjVGZB
Arqueoloxía	O Viso	Petróglifo da Nogueira ou Castrizán: Pequena pedra granítica na que destaca unha covaña duns 10 cm de diámetro na súa parte superior. Ao seu lado aparece un círculo cun punto central e suco de saída. Este petróglifo se atopa cerca do gravado da Pedra das Rodiñas.	42.3119, -8.58877 Imaxe: https://photos.app.goo.gl/SnpQVJ16HQ2KJdw4A
Arqueoloxía	Vilar de Infesta	Miliario romano de Santiaguño de Antas: O único miliario romano que permanece <i>in situ</i> na antiga Vía XIX romana. Está situado no lugar orixinal, na actualidade á beira do Camiño de Santiago. Este miliario fai de marco de división entre as parroquias de Vilar de Infesta (Redondela) e Louredo e Guizán (Mos). Máis información e imaxes: https://docs.google.com/document/d/1XpYN1lxiD5Jj5d1aLglS0o8cGTEFD7tyWTfA8JCj5XU/edit?usp=sharing	42.22959, -8.61096
Arqueoloxía	Cedeira	Petróglifos de Bandariz 1 e 2: Estes gravados rupestres son unha recente descuberta dun técnico de turismo do Concello de Redondela. Están situados no lugar da Formiga, na cabeceira dunhas leiras a poucos metros	42.28486090741394, -8.632886793595473 Imaxes: Bandariz 1:

		da vía do ferrocarril Redondela-Vigo. Están formados por numerosos círculos concéntricos e covañas	https://www.amazon.es/photos/share/OKIDz0NU0nDnLZxL5rTdhSIeRUZm3q16UP1oWloFuo Bandariz 2: https://www.amazon.es/photos/share/wQ07r5r1QYdzydt2v7iFN99J0g6KP9pINvOA5p50PW
Arqueoloxía	Negros	Petróglifo do Coto de Negros 7	42.26606, -8.62775
Arqueoloxía	Cabeiro	As mámoas seguintes aparecen na parroquia de Trasmañó no PXOM (aínda que con localización en monte comunal de Porto Cabeiro). En cambio, no Plan Básico Autonómico aparecen na parroquia de Cabeiro: • Túmulo de Castro Ferreiro • Mámoa do Parque Forestal do Vixiador 2 • Túmulo do parque forestal de Vixiador • Mámoa das Pedras dos Picos 1 • Mámoa das Pedras dos Picos 2	
Arqueoloxía	Trasmañó	Mámoa C da Chan da Cruz (Mámoa non rexistrada en ningún dos catálogos (nin Plan Básico Autonómico nin PXOM de Redondela). Está situada na marxe da liña de alta tensión, na encrucillada de camiños. Só se conserva a metade do túmulo.	42.26793, -8.63627
Arqueoloxía	Trasmañó	Petróglifo (Chan do Rato 3):	42.272, -8.64965 (Novo achado situado no camiño)
Cemiterios	Trasmañó	Cemiterio protestante: Cemiterio protestante de principios do século XX, situado na parroquia de Trasmañó. Conserva a súa estrutura, muros de peche completos e algunhas tumbas no seu interior. A comunidade protestante en Vigo e poboacións dos arredores desenvolveuse a partir de 1874. Máis información: Manuel de León de la Vega, Las primeras congregaciones protestantes en la España del siglo XIX. Tomo II , pp. 210-211. Xabier Alcalá:	42.274933, -8.659074 Imaxes: https://photos.app.goo.gl/76XBQ43vpv5skQ9z9

		Triloxía <i>Evanxélica memoria</i>, Editorial Galaxia. • Primeira parte: <i>Entre fronteiras</i>, Ed Galaxia, 2004. • Segunda parte: <i>Nas catacumbas</i>. Ed. Galaxia. 2005. Premio da Crítica de Galicia (2006). • Terceira parte: <i>Unha falsa luz</i>. Ed. Galaxia. 2007.	
Cemiterios	Vilar de Infesta	Cemiterio parroquial	
Cemiterios	Reboreda	Cemiterio parroquial	
Cemiterios	Quintela	Cemiterio parroquial	
Cemiterios	Cabeiro	Cemiterio parroquial	
Cemiterios	Negros	Cemiterio parroquial	
Edifícios singulares	Cedeira	Pazo de Torre Cedeira (edificio do pazo): O edificio non aparece con ficha propia no PXOM. É o único pazo que non aparece como edificio e con ficha propia no PXOM. Aparece no catastro a propiedade con data de construción incorrecta: 1900, cando é do século XVII con reformas de ampliación no século XIX a cargo do arquitecto Michel Pacevich, contratado polo conde de Torre Cedeira (Manuel Bárcena Franco, 1834-1908, presidente da Deputación, alcalde de Vigo e fundador da Caixa de Aforros de Vigo). En cambio si aparecen as fichas do catálogo dos demais pazos de Redondela. Pazos de Redondela catalogados no PXOM: • Pazo de Pousadouro • Pazo de Torres Agrelo • Pazo de Petán • Pazo de Soutoxuste • Pazo casa grande de Reboreda • Pazo casa da Torre (albergue de peregrinos)	Imaxe ficha do catastro: https://photos.app.goo.gl/EtNpktCr5F2UBHGZ7 Imaxes do pazo: https://photos.app.goo.gl/hC2v5M9ywtFJ3aPj7
Edifícios singulares	Redondela vila	Edificio rúa Casto Sampedro nº 2 (antigo café Royalty)	Imaxe: https://photos.app.goo.gl/PS7azb2CvjaB4R337
Edifícios singulares	Cesantes	Casa O Convento de Agrelo (hoxe escola hípica La Muralla) O Convento de Agrelo ten as súas raíces monacais na illa de San Simón, onde está rexistrada a existencia dun asentamento dos franciscanos pascualinos a principios do século XVI, a “custodia de los pascualinos de San	42.296517430125284, -8.599177463909374 Imaxe: https://photos.app.goo.gl/RnhZQCLyp2P564Jm7

		Simón". Os asaltos do pirata inglés Drake a finais deste século, provocan o abandono da illa por parte da comunidade franciscana. Rematado o perigo pirata, estes monxes regresan á illa a comezos do século XVII. Durante uns cen anos, ata 1702 en que ten lugar a batalla de Rande, os franciscanos permanecen na illa; mais os continuos saqueos que sufriu a illa a partir desa data provocan a decisión de construíren outro convento fóra da illa, no lugar de Agrelo. En 1746 establécense no novo edificio que hoxe pode verse baixo a denominación actual de "O Convento". Uns anos máis tarde, en 1809, este convento foi atacado polas tropas invasoras francesas, o que provocou a morte de varios monxes.	
Edificios singulares	Cedeira	Casa de Fernando Haz de la Gándara	42.28331, -8.62215
Edificios singulares	Cedeira	Casona da Torre (hoxe restaurante)	42.282216103306986, -8.61888183543904
Edificios singulares	Redondela vila	Casa da rúa Alfonso XII nº 32	
Edificios singulares	Cesantes	Casa O Bosque (A Pantalla)	42.298075, -8.601859
Edificios singulares	Cesantes	Casa Finca Táбата (A Pantalla)	42.297400964949944, -8.602372101205358 Imaxes: https://photos.app.goo.gl/rNVKhdPw4gCCTwT28
Etnografía	Ventosea	Cruceiro das Aldeas Infantís	42.29855, -8.58983
Etnografía	Ventosea	Cruceiro do Torreiro de Ventosea	42.29953, -8.58589
Etnografía	Redondela vila	Cruceiro da Casa Alfaya	42.28381438560802, -8.610146851092496
Etnografía	Redondela vila	Cruceiro da alameda	
Etnografía	Reboreda	O Carballo das Cen Pólas	42.28166, -8.59054
Etnografía	Reboreda	Prado do Carballo das Cen Pólas: Lugar de celebración de romarías. Xantares populares e xantares de homenaxe baixo o Carballo das Cen Pólas. Otero Pedrayo recolle un deses xantares de homenaxe na súa novela "O señorito da Reboraina", de 1960: "O señorito da Reboraina" (trasunto de Reboreda) recrea a vida de Xoán Manuel Pereira (1820-1896), dono do pazo de Reboreda no século XIX, embaixador de España nos	42.28166, -8.59054

		países de Oriente. Na novela describe o recibimento e xantar no prado do Carballo das Cen Pólas que organizou Xoán Manuel Pereira para o presidente do goberno Emilio Castelar.	
Etnografía	Negros	Igrexa da Preta - Castro de Negros Cavidade formada por rochas superpostas, situada na ladeira leste do castro de Negros. Nesta cavidade sitúase a lenda da moura-serpe asociada ao castro. Máis información e imaxes sobre a lenda da moura-serpe do castro de negros: https://montepenide.wordpress.com/category/castro-de-negros/	42.26518, -8.62501 Imaxes: https://photos.app.goo.gl/WAjLjFKyDbunjM2S9
Infraestruturas	Negros	Ponte do Ferrocarril situada entre as parroquias de Negros e Saxamonde. Consta de 10 arcos e unha lonxitude duns 150 m. A construción sitúase ao redor do ano 1968.	42.254046536959784, -8.613355589651691 Imaxe: https://photos.app.goo.gl/8rGp8hqTqUtsZSJr8
Infraestruturas	O Viso	Camiño tradicional da Peneda: Camiño antigo de subida ao santuario da Peneda antes da construción da estrada actual. Está empedrado con cantería tradicional e ben conservado. Aínda hoxe en día é empregado como camiño tradicional de subida durante a celebración da Virxe da Peneda. Por el soben as persoas ofrecidas, moitas delas de xeonllos.	42.32570515886988, -8.590892248077468 Imaxes: Camiño 1: https://photos.app.goo.gl/AmBqhTiUDogMm98z8 Camiño 2: https://photos.app.goo.gl/Oti5gy7NGwtJDhDa6
Monumento	Cesantes	A Pantalla Monumento conmemorativo ou posible leguario (medidor de distancias en leguas da antigüidade, equivalente a 5.572 metros) que existe ao lado da N-550, no comezo da costa do Pereiro. A forma que presenta, a xeito de gran pantalla pétrea, orixinou a denominación deste lugar do barrio do Coto: A Pantalla. Pola súa morfoloxía, habería que poñelo en relación con outras dúas construcións máis pequenas deste estilo que existen en Vilavella, na ponte sobre o río Maceiras, denominadas “marcas do rei”. Ambas as tres construcións son moi semellantes na forma, aínda que difiren no tamaño, xa que esta da Pantalla é de moita maior dimensión e tamaño. As tres construcións presentan varias liñas escritas, que foron repicadas para intentar borrar as inscricións que hai nelas. A Pantalla contiña un mínimo de seis liñas, hoxe en día ilexibles. As “marcas do rei” de Vilavella conseguiron conservar, a pesar da agresión do repicado que sufriron, algunhas	42.29936, -8.60249 Imaxes: https://photos.app.goo.gl/NDEtBDbxjdjiJhmai9

		palabras que nos permiten contextualizalas: nunha delas lese a expresión “reinando el señor Carlos IV” e na outra unha data: MDCCCVII ‘1807’, e farían referencia a este monarca, promotor do acondicionamento como camiño real principiado a finais do século XVIII.	
LAVADOIROS	No PXOM só aparecen catalogados 7 lavadoiros. Existe un mapa municipal cos lavadoiros e fontes rexistrados no concello. Neste mapa do Concello aparecen 53 lavadoiros. A partir dese mapa, podemos elaborar a listaxe seguinte cos lavadoiros que están sen catalogar no PXOM de Redondela.		
Lavadoiro	O Viso	Fonte/Lavadoiro do Pazo	42.3247178104331, -8.610522446755324
Lavadoiro	O Viso	Fonte/Lavadoiro da Castiñeira (Meixoeiro)	42.32149125452391, -8.608971008150489
Lavadoiro	O Viso	Fonte/Lavadoiro Cuberto de Fontán	42.319162187087265, -8.612727149092946
Lavadoiro	O Viso	Fonte/Lavadoiro da Presa (A Lomba)	42.31635170872254, -8.601756237165828
Lavadoiro	O Viso	Fonte/Lavadoiro do Saramagoso	42.32599997999144, -8.598057976263634
Lavadoiro	O Viso	Fonte/Lavadoiro do Pío	42.32581411644777, -8.594254659243052
Lavadoiro	O Viso	Fonte/Lavadoiro do Allo	42.31444772305729, -8.588634841052535
Lavadoiro	O Viso	Fonte/Lavadoiro do Escredo	42.3122266488267, -8.58463570289797
Lavadoiro	Ventosela	Fonte/Lavadoiro de Zabarís	42.29695468878813, -8.581004400015777
Lavadoiro	Ventosela	Fonte/Lavadoiro da Bazoca	42.29138671195581, -8.582286360781003
Lavadoiro	Cesantes	Fonte/Lavadoiro do Coto	42.29435963256804, -8.601139090108333
Lavadoiro	Cesantes	Fonte/Lavadoiro do Rial	42.30027056074698, -8.60360065582792
Lavadoiro	Cesantes	Lavadoiro do Cerqueiro	42.2991040963913, -8.60487197676876
Lavadoiro	Cesantes	Lavadoiro do Picho	42.299709821454094, -8.609841726651242
Lavadoiro	Cesantes	Fonte/Lavadoiro do Tanque	42.29348198771641, -8.611778996764254
Lavadoiro	Reboreda	Fonte/Lavadoiro do Souto	42.286588788756966,

			-8.587959249361097
Lavadoiro	Reboreda	Fonte/Lavadoiro do Raxado	42.289250472817585, -8.594093465223347
Lavadoiro	Reboreda	Fonte/Lavadoiro Darriba	42.27733376190918, -8.59827583689545
Lavadoiro	Cedeira	Fonte/Lavadoiro da Bellota	42.28312464874951, -8.62513036108507
Lavadoiro	Cedeira	Fonte/Lavadoiro Os Lagos	42.278784033161266, -8.625968923318704
Lavadoiro	Cedeira	Lavadoiro da Formiga (As Preñadas)	42.284989134169294, -8.635136273891728
Lavadoiro	Cedeira	Lavadoiro Ponce de León (Cotarelo de Abaixo)	42.28860364248913, -8.646188600440235
Lavadoiro	Cedeira	Lavadoiro Cotarelo de Arriba	42.28398317695014, -8.653094205072556
Lavadoiro	Cedeira	Fonte/Lavadoiro Ponte da Regueira	42.28299265623459, -8.657233568318647
Lavadoiro	Cedeira	Fonte/Lavadoiro Rio Maior	42.28066870108555, -8.654950023232773
Lavadoiro	Trasmañó	Lavadoiro Figueiras (Cabanas)	42.28017181581261, -8.65980250022187
Lavadoiro	Quintela	Lavadoiro de Muro (Carretera do Muro)	42.27099860988146, -8.609245539775278
Lavadoiro	Chapela	Fonte/Lavadoiro do Piñeiro	42.27032772724941, -8.621709288034905
Lavadoiro	Chapela	Fonte/Lavadoiro O Cornido	42.2633596417907, -8.670564251163873
Lavadoiro	Chapela	Fonte/Lavadoiro Volta da Curva	42.27037433286104, -8.666186376202726
Lavadoiro	Chapela	Fonte/Lavadoiro O Cornido	42.263298240319266, -8.670639171517294
Lavadoiro	Chapela	Fonte/Lavadoiro da Grila	42.26445215297837, -8.675321157059358
Lavadoiro	Chapela	Fonte/Lavadoiro Pousadoura	42.260931238476374, -8.674829236053684
Lavadoiro	Quintela	Fonte/Lavadoiro do Lugués	42.25988973262417, -8.60333138602047
Lavadoiro	Saxamonde	Fonte/Lavadoiro das Pedreiras	42.25380545371789, -8.601818368943832

Lavadoiro	Negros	Fonte/Lavadoiro do Sapal	42.25963280370183, -8.615379511140507
Lavadoiro	Negros	Fonte/Lavadoiro da Neta	42.260029426645005, -8.618244681866715
Lavadoiro	Cabeiro	Fonte/Lavadoiro do Pío	42.254945121978984, -8.63147694005769
Lavadoiro	Cabeiro	Fonte/Lavadoiro do Galo	42.25235353850435, -8.630222136891357
POMBAIS	No concello de Redondela hai 7 pombais de estrutura e arquitectura tradicional. No PXOM só aparecen recollidos 2 deles: casa particular Villa María en Cedeira, Casa dos Táboas en Reboreda.		
Pombal	Cesantes	Pazo de Torres Agrelo	Imaxe: https://photos.app.goo.gl/pMisRdah2Dukd8rU9
Pombal	Cedeira	Pazo de Torre Cedeira	
Pombal	Vilar de Infesta	Casa particular	Imaxe: https://photos.app.goo.gl/fyP21F1ACUYfqVvY9
Pombal	O Viso	Casa particular	
Pombal	Saxamonde	Casa particular	Imaxe: https://photos.app.goo.gl/snvwNFVcHkF6kH9w6

Mapa de fontes e lavadoiros inventariados oficialmente no Concello:

Fontes totais: 142 (11 no PXOM)

Lavadoiros totais: 53 (7 no PXOM)

Google Maps:

<https://www.google.com/maps/@42.2809024,-8.6601009,13z/data=!3m1!4b1!4m2!6m1!1s1v9arpkj5ILOiFIPtDNOOBY90mnv4Nbc?authuser=0&entry=ttu>

Xosé Couñago
xosecounhago@gmail.com